

[Socialministeren.]

og formueskat til staten. Ved denne lov blev skattefradragsreglen afskaffet fra og med skatteåret 1968-69.

Ved det foreliggende forslag — hvorefter indtægtsgrænsen for adgangen til at tegne ulykkesforsikring med statstilskud er forhøjet under hensyn til skattefradragsrettens ophævelse — opnås det, at praktisk talt den samme gruppe, som hidtil har været berettiget til tilskud til nedsættelse af præmierne, også i fremtiden bliver berettiget til at modtage sådant tilskud.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings hurtige og velvillige behandling.

Endelig tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om folkepensionsbidrag).*

Forslaget indgik i det af socialministeren i oktober sidste år fremsatte forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om folkepensionsbidrag). Forslaget blev under forhandlingerne delt i to lovforslag, hvoraf det ene — om ophævelse af bestemmelsen i folkepensionslovens § 34, stk. 5, hvorefter folkepensionsbidraget kan bringes til fradrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst — blev gennemført ved lov nr. 480 af 20. december 1967.

Det andet forslag — der svarer til det foreliggende forslag — bortfaldt med opløsningen af tinget.

Forslaget er en følge af gennemførelsen af lov nr. 452 af 8. december 1967 om ændring af lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten. Ved denne lov blev skattefradragsreglen afskaffet fra og med skatteåret 1968-69.

Forslaget må endvidere ses i sammenhæng med det af finansministeren fremsatte forslag til lov om udskrivning af indkomst- og formueskatten til staten for skatteåret 1968-69.

Ved forslaget — hvorefter bundgrænserne for betaling af bidraget er ændret under hensyn til skattefradragsrettens ophævelse — opnås det, at folkepensionsbidraget i finansåret 1968-69 vil indbringe samme provenu — ca. 1.100 mill. kr. — som ville kunne forventes efter de hidtil gældende

beregningsregler, der har indkomsten med fradrag af betalte skatte som udgangspunkt.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Ømann): Jeg tillader mig herved for folketetinget at fremsætte *forslag til lov om ændring af lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger.*

Selv om forslaget har et varigere sigte, har det i høj grad med den aktuelle økonomiske situation at gøre. Der er grund til bekymring over den finanspolitiske stramning, som regeringen lægger op til.

Hensigten med stramningen er bl. a. at bekæmpe de stigende priser, og det er utvivlsomt rigtigt, at der i efterkrigstiden har været perioder, hvor den afgørende årsag til prisernes stigning har været en for stor efterspørgsel.

Imidlertid er der for øjeblikket meget lidt, måske intet, der peger på, at de stigende priser skyldes for stor efterspørgsel. Tværtimod synes alle konjunkturindikatorer og da især den voksende arbejdsløshed at pege på en utilstrækkelig hjemlig økonomisk aktivitet.

Vi frygter i socialistisk folkeparti, at den politiske linje, regeringen synes at ville følge, vil medføre større og ikke mindre arbejdsløshed. Socialistisk folkeparti har derfor ønsket at anvise en anden måde at bekæmpe prisstigningerne på, en måde, der ikke skaber arbejdsløshed, men tværtimod skaber beskæftigelse ved at gøre dansk erhvervsliv mere konkurrencedygtigt.

I en rapport fra OEEC (nu OECD) fra 1961 er der ved siden af overefterspørgslen som årsag til prisstigninger (man taler om, at efterspørgslen trækker priserne opad) også fremhævet betydningen af omkostningsstigninger, der virker uafhængigt af efterspørgslen (man taler om, at omkostningerne skubber priserne i vejret).

Blandt disse årsager til omkostningsstigninger fortjener især én at fremhæves, nemlig den såkaldte asymmetri i prisdannelsen. Denne asymmetri kan beskrives som en mindre kraftig tendens til at foretage pris-sænkninger, når der er mulighed herfor, end

[Ømann.]
til at foretage prisforhøjelser, når omkostningerne peger den vej.

Produktivitetsstigningerne i industri og andre erhverv har været meget ulige fordelt. Højere produktivitet i en branche tenderer i retning af højere lønninger inden for branchen. En i sig selv rimelig afsmitning af lønstigningerne til andre brancher, som har haft ringere eller ingen produktivitetsstigning, skaber omkostningsstigninger i disse, og priserne vil skubbes opad.

Det helt klare modtræk mod denne udvikling må være at sørge for, at prisstigninger i erhverv med ringe produktivitetsstigning modsvares af prisfald i erhverv med stor produktivitetsstigning.

Erfaringerne viser imidlertid, at de liberale mekanismer ikke rigtig slår til, når priserne skal nedad, selv om prisnedsættelsen er muliggjort af øget produktivitet. Denne træghed kan erfaringsmæssigt afhjælpes ved konkurrence fra udlandet.

Meningen med forslaget er, at hvor konkurrence fra udlandet ikke er effektiv — og det kan have mange årsager — skal monopoltilsynet vikariere for denne konkurrence. Det skal undersøge forholdet, forhandle med virksomheden og om nødvendigt fastsætte en rimeligere pris.

Forslaget har ud over bekæmpelse af stivhed i tendensen til prisnedsættelser endnu et formål. Der kan tænkes virksomheder, som i ly af told eller anden beskyttelse har kunnet undlade gennemførlige og fornuftige rationaliseringer. Et prismæssigt pres på sådanne virksomheder vil motivere rationaliseringer og medføre øget produktivitet.

Som det fremgår, er det ikke socialistisk folkepartis hensigt med lovforslaget at genoplive krigstidens generelle priskontrol. Den vilje efter vor opfattelse føre til usmidighed i prisdannelsen og forkerte anvendelser af produktionsfaktorerne, i hvert fald hvis kontrollen opretholdes over en længere periode; men en fri prisdannelse til gavn for forbrugerne er ikke det samme som kræfternes frie spil. Det er ikke forslagens formål at formindske konkurrencen, men tværtimod at gøre den effektiv.

Jeg skal anbefale lovforslaget til tingets hurtige og velvillige behandling.

Indenrigsministeren (Poul Sørensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje folketing at genfremsætte *forslag til lov om kommunernes styrelse*.

Som det vil være det høje tings medlemmer bekendt, har lovforslaget fire gange tidligere været genstand for behandling i tinget. Det nu fremsatte forslag er identisk med det forslag, der blev fremsat den 4. oktober 1967. Der er imidlertid sket visse ændringer i den øvrige lovgivning, der får betydning for styrelsesloven, ligesom indenrigsministeriet har modtaget opfordringer og henvendelser fra bl. a. folketingets ombudsmand, organisationer og kommuner vedrørende spørgsmål inden for styrelseslovens rammer. Jeg vil derfor under lovforslagets videre behandling fremkomme med forslag om en række ændringer og tilføjelser.

Lovforslaget blev under de tidligere behandlinger i tinget velvilligt modtaget af ordførerne for de forskellige partier, og det er mit håb, at det nu må lykkes at få behandlingen af forslaget tilendebragt uden forsinkelser.

Ved forslagens genfremsættelse den 4. oktober 1967 blev det nævnt, at den nye styrelseslov vil nødvendiggøre ændringer i speciallovgivningen i betydeligt omfang, og at disse ændringer gerne skulle kunne træde i kraft i 1970 samtidig med styrelsesloven, ligesom der bør levnes kommunerne en rimelig tid til at sætte sig ind i og indrette sig efter de nye bestemmelser.

Det blev endvidere nævnt, at fastlæggelsen af den nye styrelsesordning var af stor betydning for det videre arbejde med de mange problemer, der knytter sig til kommunalreformen, herunder opgavefordelingen mellem staten og kommunerne.

Disse grunde til at fremskynde behandlingen mest muligt gælder naturligvis i endnu højere grad ved denne fremsættelse, og idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget og til de faldne udtalelser ved lovforslagets tidligere fremsættelser og behandlinger, skal jeg anbefale lovforslaget til det høje tings velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Morten Lange): Hermed har jeg den ære for folke-